

ERDÉSZETI ÚJSÁG

szak- és társadalmi lap az erédszeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Alárendeltség.

„Mindenki a hatóságoknak alávetve legyen!“ Ilyenforma kijelentéssel találkozunk a Szent Írás egy helyén s ebből a mondásból nyilvánvaló, hogy aki csak halandó, bárki legyen is az, nem lehet teljesen önálló és független, hanem szükségképen kell, hogy valakinek alárendelve legyen; még a császárok, királyok és fejedelmek sem függetlenek, mert ők is alávetve vannak az általuk kormányzott országok alkotmányának és törvényeinek, sőt még a zsarnok uralkodók is mindenkor elismerték, hogy „Isten kegyelméből“ uralkodnak, elismerték tehát ezzel szemben való alárendeltségüket.

Nagyon természetes tehát, hogy mindnyájan, kik csak élünk és mozgunk ezen a földön, nem vagyunk egyebek egy nagy szolgálhadnál s a megkülönböztetés egyik-másikunk közt csak az, hogy egyik kisebb szolga a másiknál, vagyis kevesebben vannak azok, kik neki parancsolnak. A római katolikus egyház látható feje, Krisztusnak helytartója a földön, kinek hatalma hajdanában oly nagy volt, hogy az előtt a világ leghatalmasabb uralkodói is meggörnyedtek, magát mindig a „szolgák szolgája“ (servus servorum) nevezte, megmutatni akarván ezzel a világnak, hogy a megalázkodás nem szégyen, hanem bizonyos határok betartása mellett erény.

Igy tehát ha szigoruan az igazsághoz ragaszkodunk, nyilvánvaló, hogy tulajdonképen nem is úr az, ki a másiknak parancsol, hanem

szinte szolga, csak hogy kevesebb alárendeltséggel.

Daczára ennek az igazságnak mégis sokan vannak a kevésbé alárendeltek közt, kik a talán saját igyekezetük vagy a sors különös kedvezése által nyert kedvező helyzetükkel visszaélve, örömeiket lelik abban, ha hatalmukat a kevésbé szerencsés helyzetben levő alárendeltjeikkel éreztethetik s hatalmukat a világ előtt fitogtathatják s ezekből lesznek azután az úgynevezett zsarnokok.

A régi korban, mikor még az ököljog uralkodott s az erősebb maga alá tiporta, leigázta a gyöngébbet, ez a helyzet egészen természetes volt s utóvégre a rabszolga is kénytelenkelletlen beletörődött sorsába s ha talán zúgolódott is az ellen, a megtorlástól való félelmében titkon tehette csak; ma a fölvilágosultság korában a nyers erő uralma megszűnt s helyet adott az erkölcsi sokkal szelidebb szellemi erőnek s mégis azt látjuk, hogy a zsarnokok még mindig nem vesztek ki a földszínén, sőt talán többen vannak most, mint voltak hajdanában a szellemi sötétség korában.

Lapunk egyik buzgó pártolójának sziveségéből betekintést nyertünk egy végzés formába, melyben míg elüljárója egy — talán méltányos — kérésével elutasítja, egyuttal magaviseletét megrója s atyai jóindulatu tanácsokat osztogat neki s az ember lelke szinte örülne ezeknek olvasásánál, ha a sok jó és szép között nem rína ki erősen hangsúlyozása annak, hogy az, kinek ezek a szép tanácsok szólnak, nem egyéb, mint „szolga“. A lóláb tehát nem marad el, annak ki kell kandikálnia

a szép mezből. Érdekes lenne lapunk barátjának erre vonatkozó panaszos sorait egészükben közölni, annyival inkább, hogy okmányokkal igazolta előttünk a nyert határozatban foglaltak ha nem is valótlan, de kétséges voltát, mert két más előbbi elöljárója éppen ellenkező viselkedéséről tesz hiteles tanubizonyyságot, de legnagyobb sajnálatunkra nem tehetjük egyszerűen azért, mert ezeknek nyilvánosságra hozatala barátunknak könnyen állásába kerülhetne s őt földönfutóvá tehetné, mert hát még mindig érvényben van a példabeszéd igazsága: „szólj igazat s betörök a fejed“, ennek pedig embertársunkat kitenni embertelenség volna, annyival inkább, hogy ez által nem lenne megtorolva a rajta netán esett méltatlanság.

A nyilvánosság, a közérdek szolgálatában álló lapunk azonban nem mulaszthatja el az alkalmat szellőztetni egy kissé ezt a dolgot, megvilágítván egyuttal azt, hogy milyennek kellene tulajdonkép lenni a viszonyoknak a föllebbvaló és az alárendelt között.

Elismerjük mi azt készségesen, hogy alárendeltségnek kell lenni az emberi társadalomban s a teljes egyenlőség, melyet néhány rajongó mostanában olyan fennen hirdet, teljes lehetetlenség, sőt ez lenne okozója első sorban a világrend fölbomlásának, de ennek az alárendeltségnek nem a nyers erőben és hatalomban kell gyökereznie, ha-

nem a kölcsönös szeretetben és megbecsülésben.

Szívesen és minden zúgolódás nélkül alárendeljük magunkat annak, kinek nem csak a fölöttünk való szellemi és erkölcsi fölényét ismerjük, hanem annak egyuttal irányunkban érzett atyai jóindulatát is megismerve és tapasztalva, azt szeretetünkkel megajándékozunk. Az ilyen föllebbvaló a sors által neki adott hatalommal soha sem fog visszaélni, műveltsége soha sem engedi meg, hogy hevessége őt elragadja, durvaságokra, igaztalanságra magát soha nem ragadtatja, hanem szigora is mindig megmarad az igazságosság és méltányosság határai közt. Az életben gyakran tapasztalhatjuk, hogy mentül magasabb állásban van valamely halandó, rendszerint modora, embertársaival való bánásmódja annál finomabb, leereszkedőbb, pedig hát állása az ellenkezőre is módot nyújtana neki; minek tulajdoníthatjuk ezt? Alig fogunk csalódni, ha azt mondjuk, hogy az ilyenek magasabb műveltségük szülte szelidebb és nemesebb erkölcsök behatása alatt állanak. A modorában, erkölcsében, embertársaival — bár alárendeltjei is — való bánásmódban durva, igazságtalan ember igaz műveltséggel soha sem dicsekedhetik, mert nem az iskola az, mely művelté teszi az embert; az csak az irányt jelöli meg, melyen haladnunk kell az életben, hogy magunknak az igaz műveltséget megsze-

TÁRCZA.

Reményvesztett bizalom.

Feleségem, egyéves kis lányommal szülei látogatásából való érkezését jelezte egy rövid táviratban. Hosszu utat kellett tennie, egy nap és egy éjjel vasuton s hogy a kis nebuló egészen ki ne meritse amugy is megviselt szervezetét; egy napi szabadságot véve főnökömtől, Sz. . . városig elébe utaztam, hogy legalább az utazás végén könnyísem meg feladatát.

Nagy jókedvemben a két hét utáni viszontlátás öröme fölött röpitett a vasut, melynek egyik fülkéjében csendesesen meghúzódtam s miután „Pokróc Ádám“ ur féljegyemet rendben találta, elővettem főnököm két nap előtti újságát, hogy elolvassam.

A vezérczikk Nagyasszonyunk temetéséről szolt. Szent áhitattal fogtam hozzá, de mindjárt az elején

megakasztott a velem volt két idősebb utitárs egyike, ki elkérte a lapot, de látva, hogy nem friss, lenéző ajkbiggyesztéssel azonnal vissza is adta. Azzal megindult köztük a párbeszéd arról az emberi alakba bujt vadállatról, ki a legangyalibb szívet dőfte keresztül, melyet a magyarok Istene háromszáz éves jókedvében csak egyszer teremtett és akkor is választott népének . . És úgy bele melegedtek a beszédbe, hogy Sz. . . városba értünk s még mindig nem tudták egymást meggyőzni a genfi kivételes törvény helyes vagy helytelen voltáról. Az idősebb kerékbe törést, megnégyelést, karóba húzást stb. illet tartott méltó megtorlásnak.

Sajnálom, hogy tovább nem hallhattam, mert ők tovább utaztak, én pedig leszállottam azzal a fájdalmas gondolattal, hogy: főzhetik olajban is, mit ér, ha az a nemes nagy szív nem doboghat többé azokért, kiket annyira szeretett.

A vonatot, mellyel feleségemet vártam, nemsokára jelezték. Prüszkölve dübörgött be . . . a feleségem nélkül.

rezhessük. Az olyan ember, ki lerázva magáról az iskola porát azt hiszi, hogy immár eleget tud és nem kell többé tanulnia, egész életén át korlátolt fog maradni, mert igaz az, hogy „a jó pap holtig tanul“.

Igy ha föllebbvalóinktól netán méltatlanságokat, durvaságokat kell elszenvednünk, vigasztalódjunk azzal, hogy itt nem a szellemi fölény, hanem a nyers erő előtt kell meghajolnunk s a durva ember sértése minden egyéb, csak nem sértés.

Egy őszinte szó a kartársakhoz.

(Az „Állami alkalmazottak egyesülete“ aradi fiókjának egyik bizalmi férfitól kaptuk az alábbi sorokat s örömmel adunk tért azoknak, mint fölötté időszerűeknek. Bizon nagyon ránk férne már egyszer a tömörülés és egyetértés, mert csak ezekben találhatjuk egy szebb jövő csiráját.)

Hosszas és kinos várakozás után felvirradt a mi hajnalunk is, tehát megszületett a megváltónk, a kartársi kéz által megteremtett napnak lángoló sugaraiban jól esik sütkérezni. Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy azt az embert, vagy hogy is mondjam csak? azt a kartársat szívből, egész őszinteséggel üdvözljem, a kinek agyában az a nemes gondolat megszületett, hogy a kartársakat hazánk egész területén egyesülés útján egygyé tömörítse.

Alig hiszem, hogy ennél még jobbat és neme-

sebbet lehetett volna a kartársak érdekében a saját fillérjeik összerakása útján létesíteni.

Most már csak tőlünk függ, hogy ezt a rövid időn már is nagygyá nevelt csemetét mentül nagyobbra neveljük, hogyha pedig ezt elérni akarjuk, akkor minden kartársamnak a nemes és magasztos ügygyel szemben félre kell tennie a közönyt és csatlakoznia kell az igaz célnak tömörülés útján mentől hamarább leendő eléréséhez.

Fájdalommal tapasztalom, hogy hazánk egész területén a kartársak körében a tespedés és közöny még folyton uralg és ingadozó gondolatokkal viseltetnek a szent ügyünk irányában, pedig nem is sok gondolkodás kell ahhoz, hogy az ember a saját érdekében mit tegyen.

A ki az „Egyesületünk“ alapszabályait és kibocsájtott „Értesítőit“, csak futólagosan átolvasta, azonnal tisztában van a helyzettel, hogy hogyan kell a nemessel és jóval élni.

Hanem hát nem ugy van a dolog, ugy látszik, hogy vannak a kartársak körében olyanok, a kiknek a sorsuk valamivel jobb a másikénál, ezek a szent ügyünkkel szemben közönyösek és vannak olyanok is, akik még nem is tudják, hogy ébredésünk órája ütött.

Ez az állapot könnyen volna megszüntethető, hogyha az ingadozók a közönyt félre tennék és csatlakoznának s így együttesen az alvók ébresztésére sietnének. Azt hiszem, nem csalódom, midőn azt állítom, hogy a kartársak száma a vasutasok leszámításával közel 10.000-hez áll.

Ha már most ez a jelentékeny szám csak magában egygyé tömörül, oly hatalmas törzsé fejlődik, hogy azt meg nem ingathatja semmiféle vihar.

Ezt a hiányt évek során át éreztük és nem

Bevárom az esti vonatot — gondoltam, de addig mit tegyek, mikor most csak dél előtt 10 óra? Éhes voltam ugyan, de vendéglőbe nem mehettam, mert arra való pénzem — hónap utolja lévén — nem volt. Bementem a városba s hogy ne ténferegjek céltalanul az utcán, közbe-közbe betértem egyik-másik üzletbe gyufát venni. Utamba esett a törvényszék. Beléptem és a telekkönyvi tárnak tartottam. Találomra egy telekkönyvi számot mondtam. Megkapva a birtokivet leültem és látszólag belemélyedve tanulmányozásába, tulajdonképen pihentem.

Eszembe jutott, be kár, hogy nincsen minden városnak múzeuma, nyilvános könyvtára, hol a testileg és szellemileg éhes ember legalább utóbbi vágyát kielégíthetné, ha már az előbbire nincs módja. Majd a délután miképen való eltöltésén tünődtem.

Voltak a régi nőtlen jobb időkből való czimboráim ugyan, de azokat most laposguta ütött tárczámmal nem véltem tanácsosnak felkeresni. Ekkor egy arc emléke lopódzott elmémbe: a Nyiri barátom arca.

Együtt forgattuk az ásó és a kapa nyelét az „Erdőőr“ leveleit Liptóujváron, együtt szakvizsgáztunk és lettünk erdőlegények, csak hogy ő időközben katona is volt s onnan szabadulva nem birta elviselni a 150 frtos állás dicsőségét: lett belőle tehát járásbirósági napidijas s itt van, mint hallottam Sz. . . városban.

Hejh! gondoltam magamban, Nyiri testvérnél „Sanyaró Vendel“-sége mellett is akad egy kis harapni való. Miután gyomromban régen elhúzták a delet, sietve iramodtam a járásbirósághoz, utközben álmodozva, mily boldogan töltjük is el, 5 évi viszontlátás után, a mai délutánt . . .

— Jónapot kívánok, szólitom meg a járásbiróságnál talált egyetlen élő lényt, a nagyot ásitó börtönört — Nyiri József urat keresem.

— Szabadságon van; különben lakása Sajtó-utca tizenkettő.

Fél óra mulva Sajtó-utca tizenkettődik szám alatt az udvaron talált cseléd utmutatására beléptem a házba.

tudtunk magunkon segíteni, míg végtére is találkozott egy ember, aki ezt a kartársak között korszakot alkotó intézményt létesítette; ugyanakkor akadtak emberek, akik a nemes eszme keresztülviteléhez csatlakoztak és szent ügyünk zászlóját magasra emelve hirdették a viradás hajnalát.

És hogy ez a nemes eszme munkája tényleg bevált, eléggé bizonyítja a 3. számú Értesőben feltüntetett, rövid időn összesereglett kartársak tekintélyes száma; ezeknél a számoknál első tekintetre is önkéntelenül az a kérdés merül fel, hogy az ez időig be nem lépett kartársoknak kell-e még idő a gondolkodásra? Azt hiszem, hogy nem, még pedig két okból.

Először is a magas államtól élvezett fizetésünk oly gyenge, hogy abból alig vagyunk képesek életünket fentartani.

Másodszor amidőn megöregszünk és munkaképelenekké válunk, gyenge fizetésünk után olyan nyugdíjban részesülünk, a melyből alig telik a mindennapi kenyerünkre, ha tehát másért nem is, de legalább a magas államtól hosszú és kinos munkálkodásunk után nyújtandó csekély nyugdíjunk szaporításáért tömörülünk szent ügyünk zászlója alá, hisz az ige testté lőn, csak meg kell ragadni az alkalmat és élni a nemessel és jóval, mert csak társadalmi uton érhetjük el azt a nemes célt, amely nemes ügyünk szent zászlójára fel van írva.

Fel tehát, tisztelt kartársak összessége és tömörülés utján fejlesztszük mentől nagyobbra ezt az intézményt, a melyért az utókor hálásan fog reánk vissza gondolni!

Fel tisztelt kartársak, csatlakozzatok, hogy együttesen üdvözljük azt az embert, aki ezt a kartársak körében korszakot alkotó dicső intézményt megteremtette. —

Véber.

LEVELEZÉS.

Petrócz, 1898. november 23.

Tekintetes szerkesztő ur!

Folyó hó 9-én olyan érdekes kalandnak voltam szemtanúja, hogy érdemesnek tartom azt lapunk tisztelt olvasóival is közölni.

A jelzett napon ugyanis rendes szokásom szerint a védkerületemben portyáztam s gondolataimba merülve jártam ide-oda, midőn egyszerre erős füttyök, majd meg segítséget kérő hangok ütnek meg füleimet. Nyomban a hallott hangok felé tartottam s a mint az iklódi malomnál elhaladtam, a füttyölés még erősebben hallszott s engem nagyobb sietségre ösztönzött. Csakhamar oda is értem a helyre, honnan a hangok jöttek s itt párját ritkító érdekes, de egyúttal borzalmas jelenetnek voltam egy pillanatig szemtanúja. Egy ember viaskodott ott egy óriás vadkannal, mely habzó szájjal, fogcsattogtatva rohant neki. A megtámadottnál nem volt egyéb védő eszköz, mint egy hüvelykujnyi vastagságú somfabot s kétségbeesésében ezzel ütögetett a támadó szörny orrára s a mint később értesültem, ez a viaskodás már mintegy négy órája tartott.

Kóbor István szécsi-szigeti uradalmi göbés (disznó pásztor) volt a megtámadott s ostorán és botján kívül semmiféle fegyvere nem volt; jó szerencséje, hogy ott volt hatalmas pásztorkutyája, mely hátulról támadta a mindig növekedő dühösséggel támadó vadkant s éppen mielőtt még én is oda érhettem volna, a viaskodásra szinte figyelmessé lett s közeledő bivaly pásztor is oda uszította kutyáját, mire a fenevad föladata a további küzdelmet s átvette magát a vasuti töltésen és folyton

Magas, szűk konyha volt, elviselhetlen melegséggel, keletlen ételszaggal. Az ajtónak tartottam, mely nyilván a Nyíri szobájába vezethetett, midőn mögöttem mozgást hallok. Oda pillantok, hát Uram fia, a hárs ágyon pokróczba burkolózva egy sirba készülő alak emelkedik fel és nevemen szólít.

A csontig aszott arcz sárgás halaványságán két oldalt a halál rózsái virultak s a beesett szemek a sorvadás jelegzetes fényével csillogtak.

Hirtelen nem tudtam leküzdeni fájdalmas meglepetésemet, hogy így kell viszontlátnom Nyíri testvért. Egy kis ideig habozva álltam, majd fekhelyéhez lépve, daczára a bennem viharzó szívfacsaró fájdalomnak, jó kedvet erőltettem. Megfogtam kezét s bár kiméletesen ráztam meg, hallani véltem csontjai zörgését.

Mellé ültem, ő is felült ágyán s kettecskén, mint hajdan a tanteremben, vagy a társalgóban igaz baráti melegséggel beszélgettünk.

Jól esett szegénynek látogatásom, bár unottan hallgatta beszédemet, melyben akarattal kerültem, hogy

menthetetlen helyzete kerüljön szóba. Felelevenítettem szakiskolai emlékeinket, a szabadulás és a szakvizsgázás örökké emléketes öröm-izalmát, beszéltem társainkról: ki hol és hogy van, remélve, hogy felvidíthatom, de sajnos, ezt nem tudtam elérni.

Mindenne csak keserűen mosolygott, de a mosoly szívtepőbb volt a légfájdalmasabb sirásnál.

— Nem is kérde, hogy hogy vagyok? szólalt meg végre — persze . . . persze, minek, hisz' van szemed, láthatod. Hogy betegségét múltó bajnak mondtam, biztatva, hogy nemsokára felépül, egész ingerülten kikelt, hogy minek alakoskodom.

— A haláltól nem félek — mondá lecsendesülve. — gondolatával régen kibékültem, bárha csak 27 évet éltem. De a sors könyörtelenségén nem tudok megbékülni . . . Kora gyermekségetől csak küzdelem volt életem. Hiszen jól tudod. Zólyom-Lipcsén, az árvaház könyáztatta kenyerén nőttem föl, onnan az erdészethez — e háládatlan pályához szegődtem. Két évig Liptóban küzdöttem, hármát a katonaságnál. Mikor

üldöztetve a két derék kutya által, átmenekült a Kerka vizén s ott húzta meg magát. Ez a hely már idegen terület lévén, legnagyobb sajnálatomra nem tisztelhettem meg jó puskám golyójával. Azóta már többször megfordult védkerületemben, de soha sem volt alkalmam vele találkozhatni, reményilem azonban, hogy egyszer végre majd csak lesz hozzá szerencsém, az ő szerencsétlenségére.

Vadász üdvözléssel maradtam szerkesztő urnak
igaz hive
Bogár Károly
grófi urad. erdőőr.

A nagyvilágból.

Mult heti számunkból az „állami alkalmazottak egyesülete” alapszabályai kiszorították ezt a rovatunkat s így bár elkésve, legalább röviden emlékezünk meg az ekkor történetekről, mert azok csakugyan elég érdekesegek, egyuttal azonban az igaz hazafi szívét mélyen elszomorítók voltak.

Előzőleg megemlékeztük volt már arról az áldatlan tusáról, mely az országgyűlésen hetek óta folyik a kormány, ennek pártja és az ellenzéki pártok közt s melyben az ellenzék — talán jobb ügyre méltó buzgósággal — minden kínálkozó alkalmat megragad a kormány megbuktatására s a támadásra nagyon alkalmasnak találta a Hentzi-szobor elhelyezésének kérdését. Ez a szerencsétlen szobor, mely már annyi kellemetlenséget okozott, majdnem nyílt lázadást támasztott a fővárosban. Fejérváry báró honvédelmi miniszter ugyanis az országgyűlés egyik ülésén mélyen

megsértette az egész nemzeti pártot, mire azután olyan vihar tört ki, melyhez hasonlót eddig csak az osztrák birodalmi gyűlés produkált, mégis azzal a különbséggel, hogy a mi honatyáink nem ragadtatták magukat olyan durvaságokra, mint az ottaniak, de tombolás azért nálunk is volt elég s a tizszer megszakított tanácskozás — ha ugyan annak lehet nevezni — éjfélig tartotta együtt a törvényhozó testületet. A dologba azután beleártotta magát az utza népe is, kivált az egyetemi ifjuság, mely szívesen megragad minden alkalmat a tüntetésre, így azután elég dolga akadt a rendőrségnek is és az egyetemek és országház környéke pár napig valóságos ostromállapotban volt. Jó szerencse, hogy az országházban sikerült némileg az ellentéteket ha nem is kiegyenlíteni, de legalább elsimítani, mert ha a forrongás még tovább tart, annak beláthatlan s valóban szomorú következményei lehetnek volna. A kedélyek lecsillapítására nagy befolyással volt felséges királyunk 50 éves uralkodói jubileumának közeledte, mert bár ezt hazánknak nincs különös oka mint történelmi eseményt ünnepelni, az agg uralkodónk iránt érzett rajongó szeretet és tisztelet mégis arra készítet mindnyájunkat, hogy ez alkalommal nekünk oly kedves személyét hódolattal ünnepeljük.

A külföldön alig történt nevezetesebb esemény, legnevezetesebb talán az, hogy a spanyol és amerikai békebizottságnak sikerült a legutolsó pont, a Fülöp szigetek birtoklásának kérdését is megoldani. Természetes, hogy mint mindig, úgy most is a gyöngébb húzta a rövidebbet és a spanyolok ezt a birtokukat is elvesztették. Igaz is az a közmondás, hogy a jég ott törik leghamarább, ahol leggyöngébb.

Franciaország még mindig az ő zsidó kapitányának, Dreyfusnek ügyével bibelődik. Azt tartja a történelem,

épp szembe akartam szállni a sorssal a létért, tört rám ármányos hatalma.

Ne áltass hiu reménnyel, bajom ellen nincs orvosság e földön s ez a legkisebb baj, hisz úgy sincs senkim a föld kerekiségén, kiért élnem kellene. Nagyon jó lesz ott a föld alatt pihenni, de addig . . . addig mig pihenni térek, mi lesz velem?

E hora még egész napidíjt, a jövő hora kegyelemből fél napidíjt kapok és aztán? . . ki tudja, hogy lesz. Lesz-e hely, hol halálra hajtsam fejem . . .

Néma fájdalommal hallgattam szerencsétlen barátomat. Könyeimet, hogy ne lássa, az ablaknak, hozzá oldalfélt, fordultam. Kint a falra futott vadszörlő sárga-piros hulló levelei szálltak a levegőben: ott is az enyészet dolgozott. Valamit feleltem, de mit, azt nem tudom. Biztatnom kellett, ámitás nélkül, mert egyszer csak azt kérdi:

„Vajjon ha soká betegeskedem, nem küldenek-e el a kórházból?”

Biztosan arról lehetett szó, hogy mostani lakásán

nem szívesen tűrik s én önkénytelenül a kórházba menetelt ajánlhattam.

Hogy előtte sirva ne fakadjak menni készültem. Elbucsúztunk, de az ajtónál valami belső kényszer megállított, még egyszer vissza léptem: „Isten veled!” köszöntém és újból kezét fogtunk és mélyen egymás szemébe néztünk

— Isten veled! Ugysem látjuk egymást, élj boldogul.

— Dehogy nem barátom. Bizzunk Istenben.

— Jól van . . . hát bizzunk, felelt ő keserű gunynyal és kezével lemondólag hevesen lendített egyet.

Istvánfi.

ADOMÁK.

Urő: Hogyan, Rózi, egy katona a konyhában? —

Szakácsné: Nagysága, ez a fivérem.

Urő: Csodálatos! Az előbbi szakácsné is azt mondta, hogy a fivére.

Szakácsné: Igen! Igen! Akkor az bizonyára az én nővérem volt!

hogy Mózes nagy ember volt hajdanában a zsidók közt, de bizon arról nem firkáltak össze annyit, mint ennek az ügyéről.

Hasznos tudnivalók.

Hízó sertés súlyának kiszámítása. Altalános bevett szokás, hogy midőn hizott sertést látunk, szeretjük annak súlyát legalább hozzávetőleg meghatározni s alig van olyan ember, ki ne állítaná magáról, hogy azt majdnem egész pontosan meg tudja mondani. Az ilyen találgatás elég megbízható lehet a nagy tapasztalattal és gyakorlattal bíró henteseknél és mészárosoknál, de más halandónál bizon nagyon kétes értékű. Egy német tudós — és melyik német nem az? — kitalálta a módját, melylyel nagyon könnyen és szinte hajszálíg pontosan kiszámíthatjuk, hogy mennyit nyom a hizónk. A kiszámítás módszere a következő; megmérjük a megbecsülendő sertés hosszúságát, és pedig a feje búbjától, pontosan a füle közül indulva a farka tövéig, azután pedig a kerületét közvetlen az első lábai mögött függélyesen a hátáról lefelé. Az így nyert hüvelykek számát egymással megsokszorozzuk s ha a sertés már jól ki van hizva, akkor 11-el, a közép hizásunál 12-el, míg a kévéssé vagy csak félig hizottnál 13-al osztjuk el a kapott szorzatot. Az eredmény fogja adni a fontok számát. Vegyünk egy példát: a sertés hossza 50 kerülete pedig 49 hüvelyk. $50 \times 49 = 2450$. Jó kihizást véve alapul: $2450 : 11 = 223$, ennyi fontot nyom tehát sertésünk. Ennek a módszernek alkalmazásával érdekes fogadásokat nyerhetünk disznóöléseknél, de hasznát vehetjük kivált akkor, ha hizóinkat áruba bocsátjuk, mert így van mihez alkalmazkodunk az alkunál.

Leándert méreg. A leándert, ezt a szép disznóvényt mindeki ismeri s alig van ház, hol azt nem tartanak, azt azonban tán sokan nem fogják tudni, hogy szépsége mellett milyen mérget tartalmaz magában. A ló vagy szarvasmarha ha leveleit megeszi, nagyon könnyen elpusztul s ha véletlenül olyan késsel vágjuk meg magunkat, melylyel előbb a leándert metszettük és jól meg nem tisztítottuk, veszedelmes sebet kapunk. A leándert leveleit ha megszáritva megtörjük s homokkal elegyítve egérlyukakba hintjük, az egerek csakhamar elmenekülnek és más tanyát keresnek.

Különfélék.

Halálozás. Brezovszky János szakvizsgázott erdőőr, ki a máramaroszi m. kir. erdőigazgatóságnál mint napidjas volt alkalmazva — mint sajnálkoztva értesülünk — 27 éves korában s mielőtt elérte volna élete célját, melyért rövidre szabott életében annyit fáradozott — meghalt. Legyen nyugodt örök pihenése.

Az utolsó mulatság. Saule József, horvátjárólasi (Mosonmegye) jómódu gazdaembernek 18 éves. viruló szép lánya a minap a szomszédos Köpcsénybe rán-

dult, a hová ottani rokonai táncmulatságra hívták meg. A lány a mulatság végével haza felé indult, de haza nem érkezett. Szülői és rokonai kétségbeesetten nyomozták hollétét, míg végre az országutmenti árokban rá találtak falevéllal betakart holttestére. A nyaka keresztül volt vágva. A gyilkost keresik. A gyanu egy mesterlegényre irányul, ki a haza felé induló lányt távolról követte s a ki azóta eltűnt.

Vakmerő lovasbravur. Vakmerő lovasbravurba fogott Bosse Harald, a 14. német huszár-ezred hadnagya a ki egy évig Perzsiában volt katonai attasé. A katonatiszt, a ki egyike a német hadsereg legjobb lovasainak, elhatározta, hogy Teheránból lóháton megy Berlinbe. Október 1-én reggel 6 órakor indult el perzsa szolgája, Alé Akbér társaságában Teheránból s október 13-án már megérkezett Tebrisbe, ahonnét Erzerumon, Konstantinápolyon, Szófián, Belgrádon, Bécsen és Drezdán át érkezik Berlinbe. A bátor lovas most Kurdisztánban van. Utját három hónap alatt szándékozik megtenni.

A véres vásár. Ujfehértó szabolcsmegyei nagyközségben föllázadt az országos vásár népe és bántalmazta a csendőröket, kik végre is fegyverüket használták. A nép azon háborodott föl, hogy a csendőrök egy renitens verekedőt, Bene Tóth Józsefet leszúrták. Ezen főleg az aszszonyok jöttek dühbe és ők biztatták a férfiakat a tettlelességre. Mikor a négy csendőr fegyverét elsütötte, három zavargó — Kádár Elek, Zs. Ur Józsefné és Bene Tóth Mihály — halálos sebet kapott, többen pedig könnyen sérültek meg. A sebesültek keservesen jajgattak, de társaikat korántsem rémitette meg a puszkagolyó. Rövid idő múlva ismét összeverődtek az emberek, még pedig kapával, ásóval, vasvillával fölfegyverkezve, sőt akadt olyan is, a kinek puskája volt. A főszolgabíró ekkor katonaságot kért Mikecz alispán utján. Egy század huszár vágatva sietett Ujfehértóra és megfékezte a zavargókat. A huszárok mindaddig Ujfehértón maradnak, a mig csak be nem fejezik a zendülés dolgában megindított vizsgálatot. Szaporították a csendőrök számát is. Eddig mintegy hész ujfehértói férfit és asszonyt tartóztattak le.

A villachi vadember. Ez év szeptemberben a villach melletti erdőben egy embert fogtak el, a ki sokaig volt a környék lakosságának réme és a kinek személyéhez sok borzalmas mese fűződött. Piszkos rongyban járt, sűrű hosszú haja lelógott az arcába, szakálla kócos volt, szeme mereven tekintett piszkos, vad arcából; beszéde érthetetlen tagozatlan, egy szóval válóságos vadember. De azért nem volt valami kegyetlen erdei manó. A kiket az uton megtámadott, azoktól mindig csak egy kevés élelmiszert vitt el. Mikor a csendőrök elfogták, csak revolvert és némi élelmet találtak nála és a kérdezősködésre azt felelte, hogy Pernegger József a neve, Lengyel-Osztrában született. Kiderült, hogy nem mondott igazat, de bár arcképét mindenfelé szétküldték, egy hatóság sem tudta megmondani kicsoda. Végre olló, fésű és szappan segítségével kivetköztették vadágából a vadembert és az új arcképet küldötték széjjel. Az eredmény meglepő volt. Az új arcképről ráismertek, hogy a vadember Hermann János harminchat éves jegyző a vodniai kerületi főnökségnél Csehországban, a ki alig néhány hónappal ezelőtt egyike volt a legvigabb és legelegánsabb vodniai gavallérok. Miért vonult a rengetegbe, miért került az emberek és miért hagyta el divatos ruháját az is csakhamar kiderült: a jegyző ur nagyon is vígan élt és passzióinak költségére ötezer forintot sikkasztott a

rábízott hivatalos pénzből. A piseki kerületi törvényszék sikkasztás miatt köröztette Hermannt, a ki kénytelen volt elszökni. Egy ideig Bécsben, Salzkammergutban, és más helyeken tartózkodott, a hol csakhamar összes pénzét elköltötte. Ekkor aztán magához vevén egy revolvért és egy kevés élelmet, nem mint a sikkasztók szokták Amerikába, hanem — Villachba utazott, a hol fölcsapott vadembernek a villachi erdőkben. Ott élt, lakott hónapokon keresztül, ki-kijött rejtekhelyéről, hogy élelmet szerezzen, de ez ritkán sikerült és bizony a szegény vadember sokat koplalt ez idő alatt. Legközelebb Villachból Pisekbe kísérik, a hol majd a törvényszék ítélt fölötte.

A csókolni való börtön. Egy operettben, mely bejárta jóformán az összes európai színpadokat, maga a börtönőr így nyilatkozik a börtönről: csókolni való tömlőc. Így fog nyilatkozni valószínűleg az a rab is, a ki minap a gráci törvényszék börtönéből megszökött. Szökésének története — a következő: A rabot az udvar tisztántartásának föladataival bízták meg. Néhány napig türelmesen söprögetett, de azután megunta a raboskodást és elhátározta, hogy meg fog szökni. Ez pedig nagyon könnyen ment. Mikor ebédre csöngettek a börtönben, a helyett, hogy ebédelni sietett volna, kiment a folyosóra és benyitott az államügyész szobájába. Első dolga volt rabruháját levetni. A szobában talált helyette másikat, az államügyész nadragját. Hiányzott azonban még a kabát. Sorra járta a hivatalos szobákat és hosszú keresés után sikerült teljessé tenni toalettjét egy másik törvényszéki tisztviselő egyenruhájához tartozó kabátjával és ismét egy másik tisztviselő sapkájával. Ezután indult kifelé. Miközben a kapun kilépett, az örök tisztelegtek, ő pedig leereszkedőleg köszönt vissza. Azután vidáman elsielt. A börtön tisztviselői ezalatt az idő alatt szintén vidáman ebédeltek.

A nyolczadik öngyilkos. Nagyváradon oly sűrűn ismétlődnek az öngyilkosságok a kaszárnyákban, hogy most a hadügyminister is vizsgálatot indított. Eppen jókor, mert még alig fogtak a vizsgálathoz, újabb katonai öngyilkosság történt, mely rövid idő óta már a nyolczadik. Mészáros Mihály 37. gyalogezredbeli közlegény ölte meg magát a fegyverével, mert valami csekély mulasztás miatt szigorúan megbüntették. Az eset nagy feltűnést kelt a városban s most sürgősen követelik, hogy a katonai hatóság járjon a végére a kaszárnyákban uralkodó állapotoknak.

Novembei villámcsapás. Biharmegye több helyén november 27-én igen rendkívüli időjárás volt. Egészen nyárias zivatar, menydörgés, villámlás, a mi nagyon megdöbbeníti a föld népét.

— Nem lesz az idén tél; — mondogatják az emberek s a babonásabbak vésztjósloán jóvendölgetik: Éhhalált, háborút és dögvészt jelent ez a téli nyár.

Akár igazuk van, akár nem a jóvendölgetőknek, a tény az, hogy máris áldozata van a furesa időjárásnak, Fekete-Győrös községben ugyanis a villám megölte Czáró György gazdát, a ki a mezőn ballagott a szekere mellett, mikor egyszerre zivatar támadt. A szerencsétlen a villámcsapástól holtan terült el a földön.

Idegenben. Nem volt olyan faluja Gömörmegyének, a hol ne ismerték volna Kriszt Józsefet, a ki ekhós szekérével már évek óta járta a megyét. Tiroli kelmét, kanavászt, kalapot, babos kendőt, csipkét árult és ebből élt ő, meg a felesége meg a három gyereke, a kik vele voltak mindig az ekhós szekéren. Minden faluban nagy örömmel fogadták a becsületes tiroli familiát. A tavasszal egy időre kimaradt az ekhós szekér és mikor újra meg-

érkezett, csak a gazda meg a felesége ült rajta nagyon szomorúan.

— Mi a baj, Kriszt uram? Hol vannak a gyerekek? — tudakolták szíves szóval a parasztemberek.

— A föld alatt. Alig egy hónapja, hogy eltemettem őket, diftiritiszben halt meg mind a három.

Igy történt. De azért Kriszt urm járta tovább a megyét, míg egyszer azután egy hideg őszi napon, utközben hirtelen rosszul lett és még mielőtt az ekhós szekérrel betért volna valamelyik faluba, meghalt ott az utszélen. Ettől kezdve azután nem is látták többé az ekhós szekeret. Krisztné eladott mindent és végre összerokadt a csapások sulya alatt. Nemrég nagy beteg lett és néhány heti kínos vergődés után meghalt ő is. Így pusztult el egy esztendő alatt az egész család.

Grönlandi madarak a Balatonon. A Balatonon, közel a keszthelyi fürdőhöz, — két ritka madarat fogtak a minap. Mind a kettő a széles farku ragadozó sirály (Lestris pormatorhinus) fajhoz tartozik. Sötét a színük s majdnem tyuknagyságuk. Hazájuk Grönland és általában a magas éjszak, honnan csak ritkán vetődnek hazánkba. Az egyik madár a Balatoni Múzeumé, a másikat a gazdasági tanintézet természetrajzi múzeumának küldik el.

Parasztlázadás Girálton. A képviselőválasztásáról híressé vált Girált sárosmegyei községben a minap, parasztlázadás volt. Egy Skroba János nevű parasztember, kit sikerült félrevezetni a szocialista agitátoroknak, azt hiesztelte, hogy a király ötvenéves uralkodói jubileuma, alkalmából az ő rendeletéből a zselléházakat és földeket ingyen engedjék át a zsellér-knek. Midőn tegnapelőtt a hivatalból kiküldött mérnökök megjelentek, hogy zsellérmegváltás céljából a házakat és telkeket kimérjék, a fölbiztatott nép ellenszegült és agyonütéssel fenyegette őket. A mérnököknek menekülni kellett a nép dühe elől. A rend csak akkor állott helyre, mikor megjelentek a csendőrök, a kiknek nagy nehezen sikerült a lázongókat fölvilágosítani. A főkolompókat azonban letartóztatták.

Hajókatasztrófa. Bosstonból táviratozzák, hogy a Portland nevű gőzhajó november 27-én délelőtt North Tréro (Massachusetts) mellett elsüllyedt. A hajón volt hatvanöt utas és a negyvenkilencz főből álló legénység a vízbe fulladt.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradsky Emil.

Fontos téli idényre!

Téli halina (Filz) csizmák

(saját gyártmány)

erősek, meleget tartók, csinos kiállításban; 4 évig is viselhetők; jóságért és tartósságért kezességet vállalok.

Ára: 4 frt 50 kr.

Megrendelésnél pontos mérték beküldését kérem.

LENGYEL ALBERT, erdőőr

Ürmös, u. p. Ágostonfalva, N Kiküllő megye

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVÜ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brauswetter János
Szegeden Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometres és műtörés, felhalálaja
a remontoir inga-óraknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jóállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

MEGJELENT

a

BLUM ÉS TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujlag megbízott
a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruha szállításával.

Tisztelettel értesítjük, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítettnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni.

Kiváló tisztelettel

BUDAPEST, IV.
Sütő utca 2, Szervitater sarkán.

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József főherceg udvari szállító.
Szerb kir. udvari szállítók. A földm. m. kir. miniszterium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.